

Magyar Karszt és Barlangkutató Társulat

MŰSORFÜZET

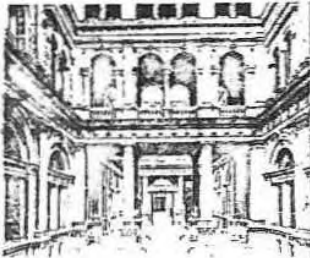
**BEFEJEZŐ
DÖTT...**

1989 október hó

1

A kongresszus befejeződött...

A X. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszus, az előtte megrendezett Mentőszimpózium, a kapcsolódó kirándulások és szakmai tanulmányutak sikeresen befejeződtek. Az erkölcsi sikert már elkönnyelhetjük, hisz a megannyi kedvező külföldi értékelés, gratuláció - élükön Ford elnöknek a záróülésen elhangzott szavaival - nem lehet pusztán udvariasság.

A kongresszus szakmai- és kiegészítő programjainak, rendezvényeinek sokrétűsége, gazdag kínálata és a kirándulások információbősége nyerte meg elsősorban a résztvevők tetszését, de jó benyomást keltett a kongresszus helyszíne és külsőségei is /információ, fogadások, stb./.

A pénzügyi siker vagy sikertelenség megítélésére legjobb esetben is október végéig kell várnunk, amikor a számlák és a még kintlévő bevételek beérkeznek. Ezt követően részletes beszámoló formájában kívánjuk a Társulat tagsága előtt értékelni a kongresszust.

A kongresszus sikeres lebonyolításában nagy része volt tagságunk áldozatkész munkájának. Igaz, az előkészítés munkájába még viszonylag kevesen kapcsolódtak be, de a kongresszus közeledtével, majd annak időtartama alatt igen sokan jelekeztek és végeztek nagyon hasznos munkát. A Szervező Bizottság nevében minden segítőknek - egyenlőre ez uton - köszönöm meg a kongresszus sikere érdekében kifejtett önzetlen tevékenységét!

Hazslinszky Tamás
a Szervező Bizottság vezetője

IV kongresszus helyszíne

A kongresszus helyszíne az MSZMP Oktatási Központ jelentős bérleti díj emelése miatt a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lett. Az utolsó pillanatban hozott döntés igen kedvezően befolyásolta a kongresszus lebonyolítását, sikerességét.

A nyitó- és záró plenáris üléseket négy nyelvű szinkron tolmácsolással a résztvevő országok zászlóival fellobogózott, a kongresszushoz méltó külsőségekkel rendelkező aulában tartottuk. Ugyanitt rendeztük a nyitó fogadást és a záró bankettet is.

A szekció üléstermek /4 db/, a UIS bizottsági ülések terme, az UIS Büro és a Szervező Bizottság helyiségei az épület harmadik emeletén - zavartalan munkakörülményeket biztosítva - kaptak helyet.

A dia-, diaporáma-, video- és filmvetítések két nagy földszinti előadóteremben folytak igen jó technikai feltételek mellett /a központi klíma berendezés elégtelen működése és a kánikula egybeesése következtében a hőmérséklet időnként szaunára emlékeztetett a vetítőterekben, de ez sem apasztotta az érdeklődést a kitűnő filmeknek köszönhetően az esetenként éjszakába nyúló vetítéseken!/.

A kiállításokat és az egyéni kiállítókat ill. árusítókat az aulával párhuzamos, oszlopokkal tagolt tágas térségben helyeztük el.

A terület déli részén, a STYX-BÜFÉ-vel szemben, a "SPELEOCINEMA" vetítőterem előtt a VITUKI kiállítása, ill. panelen olasz kiállítók és néhány jelentős értéket képviselő külföl-

di fotót tartalmazó panel kapott helyet. .

A déli ruhatár helyén létesített regisztrációval /ez volt a kongresszus információs központja is egyben/ szemben települt a "Barlangos bélyeg- és képeslapkiállítás", valamint a barlangos karikatura kiállítás is. Itt folyt az első napi bélyegzés, majd később a bélyegek és képeslapok árusítása.

Ennek a területnek a folytatásában közkedvelt pihenő- és találkozóhely alakult ki a nagyméretű kerek asztalok körül. Az itt elhelyezett "PROGRAM"-táblákon valamennyi napi aktuális információ olvasható volt /időpont, helyszín, közérdekű hírek, felhívások/.

Az egyéni kiállítók és árusok a terület északi részén kaptak helyet. Itt, az északi ruhatárban árusított a Társulat, itt lehetett jelentkezni a budapesti barlangturákra. Itt állította ki a Barlangtani Intézet a Szemlő-hegyi-barlang Horváth János által készített kitűnő makettjét, amelyet a nap minden szakában érdeklődők gyűrűje vett körül /hamarosan a Szemlő-hegyi-barlang kiállítótermében lesz látható!/.

Az egyéni kiállítók és árusok közül említést érdemelnek a következő /1993-as/ kongresszusra sikertelenül pályázó belgák, az olasz, angol, német, amerikai, francia és spanyol nemzeti barlangkutató szövetségek, a PETZL cég; a Rózsadombi Kinizsi Barlangkutató Egyesület, a VM Baradla Csoport, Szóts István, a Színes barlangvilág c. új könyvet árusító kissovetkezet és Magyar Gábor barlangos könyvcsemegéket kínáló alkalmi antiquáriuma.

Itt állította ki nivós földtani térképeit és műanyag dombortérképeit a MÁFI, a Társulat pedig a turaprogramokban szereplő budai nagybarlangok /Pál-völgyi-, Mátyás-hegyi-, Ferenc-hegyi, Szemlő-hegyi-barlang/ térképeit, valamint a hazai jelentősebb karszterületeket bemutató tablót.

A kiállítási felületek számokban

Bélyegkiállítás	39 m ²
Képeslapkiállítás	31 m ²
Karikatura kiállítás	1 m ²
Fotókiállítás /díjnyertések + kiállítók/	40 m ²
Fotókiállítás /vitrinekben/	10 m ²
Külföldi kiállítók	42 m ²
Egyéb kiállító	10 m ²
<hr/> Ö s s z e s e n	<hr/> 173 m ²

A kötetlen szakmai és baráti beszélgetésekre a nagy me-
legben is megfelelő környezetet biztosító földszinti terü-
let nagy népszerűsége tett szert a résztvevők között, es-
ténként még a városból is visszatértek ide.

A kongresszus résztvevőinek folyamatos informálását a
naponta megjelenő kongresszusi újság, a "NEWS" szolgálta.

Szablyár Péter

A kongresszus előkészítése, szervezése és zavartalan lebo-
nyolítása alapvetően egy - Vid Ödön által készített, kar-
bantartott és működtetett - számítógépes adatbázisra és ke-
zelő programra épült.

Ez tette lehetővé - többek között - az időközi módosítások
korrekt átvezetését, az igények gyors számszerűsítését, vé-
gül a résztvevők címjegyzékének mágneslemezen és nyomtatott
formában történő kiadását a kongresszus végén. Az adatbázis
segítségével összeállított résztvevők országokénti megosz-
lása a következő oldalon található!

A kongresszus résztvevői

Rendezvény O r s z á g	Mentőszimpózium		X. UIS Kongresszus	
	Jelent- kezett	Regiszt- rált	Jelent- kezett	Regiszt- rált
Argentína	0	0	2	0
Ausztrália	2	0	15	11
Ausztria	5	2	45	38
Belgium	3	3	40	25
Brazília	0	0	6	6
NSZK	4	3	42	34
Bulgária	16	7	61	36
Kanada	3	1	26	24
Kína	0	0	5	3
Costarica	0	0	1	1
Csehszlovákia	6	0	45	37
Kuba	0	0	4	2
NDK	6	0	60	30
Franciaország	1	0	52	40
Nagy Britannia	10	10	43	31
Görögország	2	0	14	8
Hollandia	0	0	15	12
Magyarország	5	4	93	81
Indonézia	0	0	1	0
Izrael	0	0	2	2
Olaszország	10	4	70	44
Japán	0	0	4	3
Libanon	0	0	2	2
Mexico	0	0	1	1
Új Zéland	0	0	5	4
Norvégia	2	0	9	7
Peru	0	0	2	0
Lengyelország	4	3	16	4
Portugália	0	0	8	7
Puerto Rico	0	0	3	1
Románia	5	0	40	1
Spanyolország	16	4	56	31
Svájc	1	1	19	12
Dél Afrikai Unió	0	0	7	5
Kóreai Köztársaság	0	0	6	5
Svédország	3	3	34	34
Törökország	0	0	2	1
USA	0	0	72	61
Szovjetunió	46	1	182	51
Venezuela	1	0	2	0
Jugoszlávia	3	0	10	5
Izland	0	0	4	4
O s s z e s e n	154	46	1126	713

A kongresszus túrái

jel	M e g n e v e z é s	jelent- kezett	regiszt- rált
D 1	Magyarország karsztkidrológiai és szpeleológiai objektumai	74	49
D 2	Szpeleoterápiái és szpeleoklimatológiai központok	19	6
D 3	Prehisztorikus emlékek Magyarországon	16	11
D 4	Magyarország paleokarsztjai	17	11
D 52	Magyarország vizalatti barlangjai buvároknek - Bp.Molnár J.-barlang	12	3
D 53	Magyarország vizalatti barlangjai buvároknek - É-Magyarország	4	1
D 61	Magyarország idegenforgalmi barlangjai	74	41
E 1	Budapest barlangjai	247	149
E 21	Bükk barlangok	34	18
E 22	Bükk barlangok	8	3
E 31	Alsóhegyi zombolyok	15	9
E 41	Jósvafő-Aggtelek cseppkőbarlangjai	35	28
E 42	Jósvafő-Aggtelek cseppkőbarlangjai	31	24
E 51	Tési fennsík és a Bakony barlangjai	8	3
E 52	Tési fennsík és a Bakony barlangjai	16	5
Ö s s z e s r é s z t v e v ő:		612	361

FEUILLE COMMEMORATIVE

ПАМЯТНЫЙ ЛИСТОК

MEMORIAL LEAF

RECORDATORIO

GEDENKBLATT

EMLÉKLAP

10. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszus
10. Internationaler Kongreß für Speläologie
10. Congrès International de Espeleologia
10 th International Congress of Speleology
10 Спелеологический Международный Конгресс
10 ème Congrès International de Spéléologie

Budapest – Будапешт

1989. 08. 14 – 20

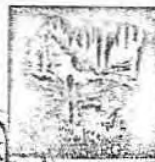
A kongresszus alkalmából megjelent bélyegsor, emléklap
és első napi bélyegzés

BARADLA-BARLANG,
AGGTELEK-JÓSVAFŐ

MAGYARORSZÁGI
BARLANGOK 1.

A bélyegsor bemutatása

TÁJÉKOZTATÓ

A Magyar Posta 1989. augusztus 14-én 4 címletű — 30,— Ft össznévértékű — barlangokat bemutató bélyegsorozatot bocsát forgalomba.

3.— Ft-os címlet: Baradja-barlang, Aggtelek-Jósvafő

A barlang természetes bejárata Aggteleken nyílik, egy impozáns mészkőszikla tövében. Az idegenforgalmi kiépítésre utaló első dátum 1806-ból való. 1890-ben a Vörös-tónál, 1928-ban Jósvafőnél nyitottak új, mesterséges bejáratot, valamint 1932-ben megtalálták a Dornica-barlanggal való összeköttetést.

A barlangnak a tágas főágában és több nagyobb oldalágában lehet túrázni. Együttes hosszuk 24 km. Jelentős részén villanyvilágítás és betonjárda van. A fentebbi bejáratokon induló túrák időtartama 1—8 óra, a bejárando távolság 1,5—9 km, a hőmérséklet 9 °C, a látogatók létszáma évi 200—250 000 fő. A hangversenyteremben gyakran rendeznek koncerteket.

Az üregrendszert főleg a nem karsztos térszínen összegyűlt vizek oldó és koptató hatása alakította ki. A barlang nemzetközileg is elismert szépségű jellemző díszei a hófehér, sárga, sárgásbarna, rózsaszín, vörös, esetenként fekete vagy zöldes, kékes árnyalatú cseppkőképződmények pompázatos tömege, melyek többtucatnyi típust alkotnak.

5.— Ft-os címlet: Szemlőhegyi-barlang, Budapest

A barlang Budapesten van, bejárata a Pusztaféri út 35. alatti épületből nyílik. 1930-ban tárták fel, idegenforgalmi célú megnyitása 1986-ban történt.

Az üregrendszer 2,2 km-es összhosszából a látogatók mintegy 450 m-t láthatnak a 40 perces séta alatt. Lég hőmérséklet: 10 °C, a látogatók létszáma évi 40 000 fő.

A barlang mészkőben, törésvonalak mentén a víz oldó hatására jött létre. A járatrendszer kialakulása során a pangóvá vált hévízekből rendkívül dús és sok, sárgásbarna, szőlőfűrtre, karfiolra, kelvirágra, borsószemekre emlékeztető aragonit, lényegesen kevesebb fehér, esetenként lemezecskés kalcit, elvéve pedig gipszkristály vált ki. Ma a lefelé szivárgó hideg vizekből folyamatosan történik cseppkőképződés, de mérték az aragonithoz képest alárendelt.

10.— Ft-os címlet: Anna-barlang, Miskolc-Lillafüred

A barlang Miskolc-Lillafüreden a Szinva mésztufakúpban, a Palota Szálló függőkerkjei alatt húzódik. 1833-ban (feltárásakor) rövid időre kiépítették, amit először 1926-ban, majd másodsor az ötvenes évek elején történt villanyvilágításos felújítása követett.

A labirintus jellegű, mesterséges folyosórendszerrel összekötött üregek sorozatából álló barlang hossza 600 m. A 200 m-es útvonal 25 percet vesz igénybe. A lég hőmérséklet 10—12 °C, a látogatók létszáma évi 40—45 000 fő. A mésztufában létrejött barlangot, keletkezési módja sorolja a ritkaságok közé. A természetes üregek a meredek esésű patak medrében, a vizesések aláhajló peremén megtelepedt növényzetten kívüli mésztufa beboltozódásával jöttek létre. A barlang jellemző díszei a mohákra, gyömpékre, fémlikákra, ágdarabokra rárakódott sárgásbarna színű, csipkefinomságú mésztufabevonatok, melyek a barlanggal egyidejűleg keletkeztek. A sziv alakú cseppkőképződmények, borsókövek már utólagosan alakultak ki a barlang egyes részein a felülről beszivárgó vizekből.

12.— Ft-os címlet: Tapolcai-tavasbarlang, Miskolctapolca

A barlang Miskolctapolcán, egy mészkő sziklafal tövében nyílik. 1957-ben barlangfürdővé alakították ki, az üregben forrásként felbugyogó 28—31 °C-os hőmérsékletű gyógyvizet felhasználva. Ma a barlangfürdő — medencés termálfürdő — szabad-téri tavi fürdőkomplexumként üzemel.

A barlang több hatalmas kúrtóból és az azokat összekötő mintegy 50 m hosszú folyosószerű teremből, valamint rövidebb mesterséges összeköttetésekből áll. A fürdőre alkalmas rész felülete mintegy 250 m², a vízmélység 1,3 m, a vízhőfok 26—28 °C. Évenkénti látogatóinak létszáma 220—260 000 fő.

A barlangot az alulról felérő meleg vizek alakították ki, oldással. Jellemző nagyon szép képződményei a hatalmas kúrtók, a simára oldott falfelületek, az alulról nyitott gömbüstök, valamint a vízbevezetésnél kivált tetarúta-sorozatok.

(Összeállította: dr. Lénárt László)

K A P H A T Ó M É G !

	Ft
Kongresszusi kiadvány I-II. kötet	3000,-
társulati tagoknak	1000,-
* Karszt és Barlang 1989. évi angol száma	200,-
Kongresszusi 1990. évi naptár	50,-
Kongresszusi táska	30,-
Kongresszusi kitűző	30,-
Kongresszusi emblémák /külső, belső öntapadás/	15-20,-
Kongresszusi kirándulásvezetők	D1 100,-
	D2-től E5-ig 60,-
Kongresszusi díszboríték	4,-
Kongresszusi levelezőlap	5,-

x x x

Színes barlangvilág - fotóalbum 430,-

/A kiadvány a kongresszus tiszteletére készült./

Fényképek: Borzsák Péter
 Dr. Czajlik István
 Hazslinszky Tamás
 Kárpát József
 Kárpátné Fehér Katalin

Szöveg: Hazslinszky Tamás

Fordítás: Rácz Beatrix
 Dr. Rádai Ödön

Kiadta: TECHNOLÓGIA Kutató-Fejlesztő Kiszövetkezet

LUKÁCS LÁSZLÓ KUPA

Időpont: 1989. október 13-15.

A barlangi ügyességi és technikai verseny ez évben a Mátyás-hegyi-barlangban kerül megrendezésre.

Tábor a Pál-völgyi kőfejtőben lesz.

A versenyen három fős csapatok indulhatnak. Az indulóknak egyéni barlangász felszerelés /overall, világítóeszköz, mászógépek, ereszkedőgépek/ szükséges.

Részvételi díj: csapatonként 400 Ft, mely magában foglalja a szombat esti grill party költségét is.

A versenyen kívül lehetőség nyílik az ez évi nagyobb túrák, expedíciók élménybeszámolójára /diavetítés/ és ezekkel kapcsolatos információk és tapasztalatok cserélésére.

BEAC Barlangkutató
Csoport

Új feltárás

Az ACHERON BARLANGKUTATÓ SZAKOSZTÁLY júliusi kutatótáborra során Bakonybél határában új barlangot fedezett fel, amely a "Futómacskás-viznyelő-barlang" nevet kapta.

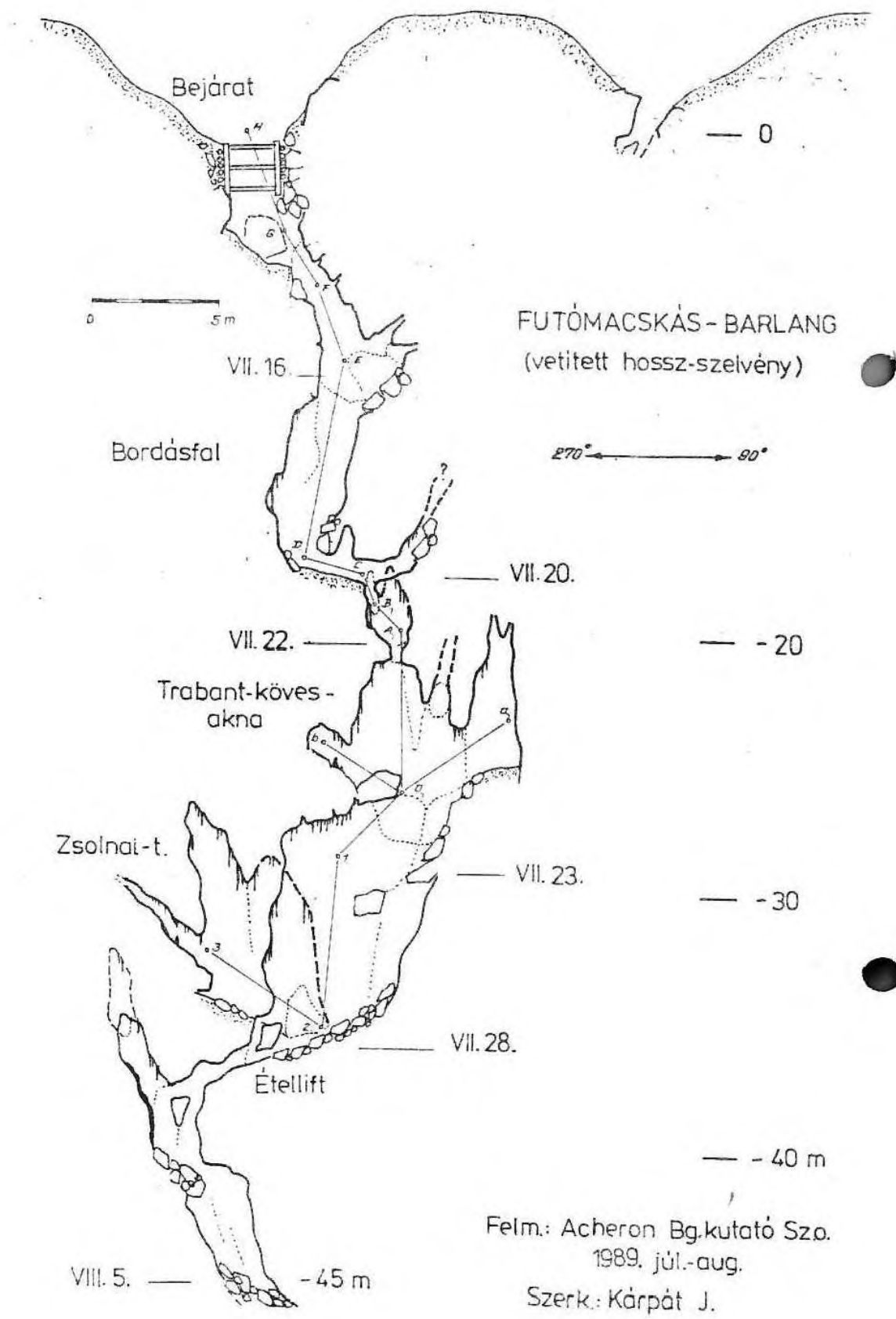
Az inaktív viznyelő kibontásával feltárt barlang mélysége 45 m, összhossza 70 méter. A lépcsőzetes, helyenként tágas, kötéllel járható aknarendszer alsó-jura mészkőben keletkezett.

A barlang érdekességét növeli a bakonyi viszonylatban szokatlan cseppkőgazdagság /több méteres cseppkőlefolyások, tetaratók, álló- és függőcseppkövek/.

Kutatását a végponton lévő 2x2 m-es omladékálfének bontásával folytatjuk.

A tábort megelőző időszakban a Kőrös-hegyi Ördöglik bontásával is foglalkoztunk, és mélységét a korábbi 21 m-ről 33 m-re növeltük.

Kárpát József - Nyerges Miklós

Új feltárás

Az orfői Mészégető-források barlangjában szivattyúk segítségével négy szifont szivattunk le, mintegy 10 m új járatszakasz vált ismertté az ötödik szifonig.

Az egy hetes táborban a tapolcai Bauxit Barlangkutató Csoport és a Mészégető-forrás barlangját kutató csoport tagjai vettek részt.

A barlang feltárását folytatják.

Zalán Béla

x x x x x

NYUGATI BARLANGÁSZ ÉS HEGYMÁSZÓ FELSZERELÉSEK MEG-
RENDELHETŐK FORINTÉRT!

KÖTELEK, KARABINEREK, MÁSZÓGÉPEK, SISAKOK, SÁTRAK,
BAKANCSOK ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK KATALÓGUSÁRON!

Személyesen: Budapest, IX. Kálvin tér 7.1.em.
Telefon: 1176-022

Polyák József

Barlangföldtani gyakorlatok

Tanfolyamot tartunk 1989 november-december hónapokban a budai barlangokban. A munkaszüneti napokon hat alkalommal tartandó túrák során a barlangokban vizsgálható fontosabb földtani tényezőket ismerhetik meg a résztvevők, akik természetesen jegyzetet is kapnak a 300 Ft-os részvételi díj ellenében.

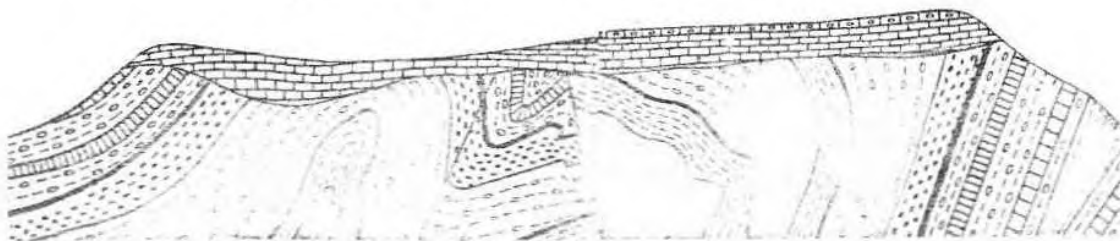
Földtudományi szakképzettségűek illetve ilyen szakos egyetemi hallgatók számára a részvétel ingyenes, csak a jegyzet árát /100 Ft/ kell fizetniük.

Jelentkezés a Társulat titkárságán a részvételi díj befizetésével a szerdai fogadónapokon. Tulajdonképpen esetén 1990 január-februárban is tartunk tanfolyamot.

Első találkozás 1989. november 4-én /szombat/ 9 órakor a Pál-völgyi-barlang előtt.

Kraus Sándor

Jelentkezz!

MTESZ - egyesületi használatra !

Kiadja: Magyar Karszt és Barlangkutató Társulat

Szerkesztő: Szablyár Péter

Kiadó: Gádoros Miklós

Készült: 1200 példányban

89/1425 MTESZ Házinyomda, Bp.

Felelős vezető: Boncza Gábor

1